

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIOLOGY
EXAMINATION: DECEMBER – 2022
FIRST SEMESTER

Subject: Sociology of Marginalized Communities - I (SCBCS-17-113)

Date: 20/12/2022

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.00 pm

Instructions: 1) Attempt any *Five* questions.

2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1)** Discuss causes and consequences of inequality and inequity in India Society. (20)
Q. 2) Explain the tribal movements in India (20)
Q. 3) Define denotified tribes. What are socio-economic challenges faced by these communities. (20)
Q. 4) Explain the status of dominant caste and political power in India. (20)
Q. 5) State the reasons of farmer's suicides in Maharashtra. (20)
Q. 6) Discuss the approaches of deprived groups in India. (20)
Q. 7) Write a brief note on religious minorities in India. (20)
Q. 8) Write an essay on bonded labour in India. (20)
Q. 9) Define the concept of backwardness? Examine the present form of educational backwardness in Indian society. (20)
Q.10) **Write notes on any two of the following.** (20)
 a) Caste based violence
 b) Elite Class
 c) Cultural marginalization
 d) Hegemony

मराठी रूपांतर

सीमांतिक समूहांचे समाजशास्त्र भाग – १ (SCBCS- 17-113)

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.

- प्र. १)** भारतीय समाजातील असमानता आणि विषमतेची कारणे आणि परिणामांची चर्चा करा. (20)
प्र. २) भारतातील विविध आदिवासी चळवळीं स्पष्ट करा. (20)
प्र. ३) भटक्या-विमुक्त जमार्टीची व्याख्या करा. या समुदायांसमोरील सामाजिक-आर्थिक आव्हाने सांगा. (20)
प्र. ४) भारतातील प्रबळ जातीची आणि राजकीय शक्तीची स्थिती स्पष्ट करा. (20)
प्र. ५) महाराष्ट्रातील शेतकऱ्यांच्या आत्महत्यांची कारणे सांगा. (20)
प्र. ६) भारतातील वंचित गटांच्या दृष्टिकोनावर चर्चा करा. (20)
प्र. ७) भारतातील धार्मिक अल्पसंख्यांकांवर थोडक्यात विवेचन करा. (20)
प्र. ८) भारतातील वेठबिगारी कामगारांवर निबंध लिहा. (20)
प्र. ९) मागासलेपणाची संकल्पना स्पष्ट करा? भारतीय समाजातील शैक्षणिक मागासलेपणाचे स्वरूप सांगा. (20)
प्र. १०) खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टीपा लिहा.
 अ) जातीवर आधारित हिसाचार
 ब) श्रेष्ठीजन वर्ग
 क) सांस्कृतिक मागासलेपण
 ड) वर्चस्व/ धुरुणीत्व